

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ

Бо қарори Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
17 июни соли 2020, № 116
қабул карда шуд.

Бо қарори Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
5 августи соли 2020, № 59
ҷонибдорӣ карда шуд.

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқию ташкилии муқовимат ба коррупсияро муайян намуда, ба ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, манфиатҳои давлату ҷомеа, таъмини амнияти миллий, фаъолияти муътадили мақомоти давлатӣ ва бегаразӣ дар хизмати давлатӣ равона гардидааст.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- коррупсия - кирдоре (ҳаракат ё беҳаракатие), ки аз ҷониби шахси барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда бо истифода аз мақоми хизмати худ ва имкониятҳои он барои ба манфиати худ ё шахси дигар ғайриқонуний ба даст овардани неъматҳои моддию ғайримоддӣ, бартарӣ ё имтиёзҳои дигар содир карда мешавад, инчунин ба ин шахс бевосита ё бавосита додани неъматҳои моддию ғайримоддӣ, бартарӣ ё имтиёзҳои дигар ба субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд бо мақсади моил кардан ё мукофотонидани онҳо барои содир намудани ҷунин ҳаракатҳо ба манфиати шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ;

- муқовимат ба коррупсия - фаъолияти субъектҳои муқовимат ба коррупсия дар самти пешгирӣ, ошкор кардан, кушодан, таҳқиқу тафтиши ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд ва ба ҷавобгарӣ кашидани субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, бартараф намудани сабабу шароитҳои бавучудоварандаи коррупсия ва оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ;

- ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд - ҳуқуқвайронкуниҳои бо Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинишудае, ки барои коррупсия шароит ба вучуд оварда, аз ҷониби субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд содир шуда, боиси ҷавобгарии бо қонунгузорӣ муқарраршудаи интизомӣ, маъмурий, граждандарӣ ва ҷиноятӣ мегарданд;

- субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд - шахси барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор, яъне шахсе, ки ба таври доимӣ, муваққатӣ ё бо ваколати махсус мансабҳои давлатии ҳокимияти давлатӣ ё мансабҳои давлатии хизмати давлатиро мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ишғол менамояд, шахси мансабдори мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, инчунин шахсони ба он баробаркардашуда (шахсе, ки бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сифати номзад ба ишғоли мансабҳои давлатии интихобӣ ё узви мақомоти интихоботи давлатӣ ба қайд гирифта шудааст, шахсони мансабдори субъектҳои хоҷагидори давлатӣ, субъектҳои хоҷагидоре, ки дар онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфро ташкил медиҳад, шахсони мансабдори ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ, шахсони мансабдори давлатҳои хориҷӣ, созмонҳои байналмилалӣ ва намояндагиҳои онҳо, ки бо мақомоти давлатӣ, шахси мансабдор, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муносибат доранд), шахсе, ки хизматрасониҳои давлатиро амалӣ менамояд, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;

- вазифаҳои давлатӣ - вазифаҳое, ки дар асоси Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардида, ба ваколатҳои давлат, мақомоти он ва шахсоне, ки мансабҳои давлатиро ишғол менамоянд, дохил мешаванд;

- истифода аз мақоми хизматӣ ё имкониятҳои он - истифодаи яқдафъаина, такрорӣ ё мунтазам аз вазифаҳои давлатӣ ва имкониятҳои он, инчунин барқарор намудани алоқаҳои устувор бо як ё якчанд шахси барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда, бо шахс ё гурӯҳи алоҳида бо мақсадҳои дар сарҳати яқуми ҳамин модда номбаршуда, ки ба манфиатҳои шахс, давлат ва ҷомеа таҳдид мекунад ё зарар мерасонад;

- ҳешовандон - зан, шавҳар, фарзанд, падару модар, бародар, хоҳар, инчунин падару модар, бародар, хоҳар ва фарзандони зан ё шавҳар, амак, тағо, хола, амма, қудо, келин, домод, бародарзода, хоҳарзода, фарзандхондагон, фарзандхондшудагон, инчунин шахси дигаре, ки бо шахси барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда яққоя зиндагӣ карда, хоҷагии умумӣ мебаранд;

- манфиати давлатӣ - ҳама гуна манфиате, ки бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар ва ҳифз карда мешавад;

- манфиати шахсӣ - ҳама гуна манфиате, ки ба қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти моддию ғайримоддӣи шахс равона карда мешавад;

- бархӯрди манфиатҳо - ҳолати манфиатдорӣи шахсии субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, ки ҳангоми иҷрои вазифаи метавонад боиси ба амал омадани ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ гардад ва ба манфиатҳои шахси воқеӣ, ҳуқуқӣ, ҷомеа ва давлат зарар расонад;

- пешгирии коррупсия - фаъолияти субъектҳои муқовимат ба коррупсия дар самти огоҳ, пешгирӣ, ошкор, бақайдгирӣ, кушодан, таҳқиқу тафтиши кирдорҳои коррупсионӣ ва бартараф намудани сабабу шароитҳое, ки ба содиршавии ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд мусоидат мекунад;

- ҳавфҳои коррупсионӣ - эҳтимолияти ҷой доштан ва ба вучуд омадани сабаб ва шароитҳое, ки метавонанд ба ҳар шакл ба содиршавии ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд мусоидат намоянд.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муқовимат ба коррупсия

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муқовимат ба коррупсия ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Доираи амали Қонуни мазкур

Қонуни мазкур нисбат ба субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд паҳн мегардад, агар дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Моддаи 4. Принципҳои асосии муқовимат ба коррупсия

Муқовимат ба коррупсия дар асоси принципҳои зерин амалӣ мегардад:

- 1) қонуният;
- 2) адолат;
- 3) афзалияти ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- 4) баробарии ҳама дар назди қонун;
- 5) шаффофият ва ошкорбаёнӣ;
- 6) ногузир будани ҷавобгарӣ барои содир намудани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд;
- 7) пешгирӣ ва бартараф намудани оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд;
- 8) таъмини амнияти шахсӣ ва қафолати ҳуқуқии шахсе, ки дар муқовимат ба коррупсия мусоидат менамояд;
- 9) ҳамкориҳои мақомоти давлатӣ бо ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ.

БОБИ 2. ВАКОЛАТҲОИ СУБЪЕКТҲОИ МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ

Моддаи 5. Салоҳияти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои салоҳияти зерин мебошад:

- самтҳои асосии сиёсати давлатиро оид ба муқовимат ба коррупсия муайян менамояд;
- стратегияи давлатии муқовимат ба коррупсияро тасдиқ менамояд;
- Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъсис медиҳад, ҳайат ва низомномаи онро тасдиқ менамояд;
- ваколатҳои дигареро, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, амалӣ менамояд.

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои салоҳияти зерин мебошад:

- сиёсати давлатиро дар самти муқовимат ба коррупсия, таъминоти ташкилӣ, рушд ва таҳкими моддию техникии субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунандаро татбиқ менамояд;
- ваколатҳои дигареро, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, амалӣ менамояд.

Моддаи 7. Субъектҳои муқовимат ба коррупсия

Субъектҳои муқовимат ба коррупсия аз субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда ва субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд, иборат мебошанд.

Моддаи 8. Субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда

- Субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда инҳо мебошанд:
 - Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Вазорати судфиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.
- Барои иҷрои вазифаҳои муқовимат ба коррупсия роҳбарони субъектҳои муқовимат ба коррупсия масъул мебошанд.

Моддаи 9. Ваколатҳои субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматкунанда

- Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои ваколатҳои зерин мебошад:
 - сиёсати давлатиро дар самти муқовимат ба коррупсия татбиқ менамояд;
 - муқовимат ба коррупсияро дар тамоми мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои дигар, новобаста ба шакли ташкилию ҳуқуқиашон, амалӣ менамояд;
 - санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар самти муқовимат ба коррупсия таҳия ва мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;
 - фаъолияти субъектҳои муқовимат ба коррупсияро дар самти муқовимат ба коррупсия ҷамоҳанг месозад;
 - корҳои таҳлилӣ ва мониторинги вазъи муқовимат ба коррупсияро анҷом медиҳад, натиҷаи онро барои баррасӣ ва андешидани чораҳо ба мақомоти дахлдори давлативу ҷамъиятӣ ирсол менамояд;
 - ҳавфҳои коррупсиониро дар тамоми мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои дигар, новобаста ба шакли ташкилию ҳуқуқиашон, таҳлил менамояд ва чораҳои зарурӣ меандешад;
 - самаранокӣ чораҳои муқовимат ба коррупсияро таҳлил намуда, барои тақмил додани онҳо тақлифҳо пешниҳод менамояд;
 - ҷиноватҳои ба коррупсия алоқамандро ошкор ва тафтиш намуда, ҷиҳати огоҳ, пешгирӣ, ошкор ва бартараф намудани сабабу шароитҳои бавучудоварандаи коррупсия ва оқибатҳои ҳуқуқвайронкунии коррупсионӣ чораҳои самаранок меандешад;
 - фаъолияти мақомоти давлатиро оид ба гузаронидани арзёбии зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таҳлил ва ҷамоҳанг менамояд;
 - ваколатҳои дигари пешбиниамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро амалӣ менамояд.
- Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия дорои ваколатҳои зерин мебошад:
 - назорати риояи дақиқ ва иҷроӣ яқлаи қонунҳоро татбиқ менамояд ва дар мавриди ошкор намудани ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳо меандешад;
 - ҷамкорӣ ҳуқуқии байналмилалиро барои расонидани ёрии ҳуқуқӣ, истирдоди шахсони ҷиноватҳои коррупсионӣ содирнамударо, ки дар ҳудуди давлати хориҷӣ қарор доранд, мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон амалӣ мегардонад;
 - фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқро дар самти таҳқиқ ва тафтиши ҷиноватҳои ба коррупсия алоқаманд ҷамоҳанг месозад;
 - ҳангоми дар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ошкор намудани омилҳои бавучудоварандаи коррупсия ҷиҳати бартараф намудани онҳо ба субъектҳои ҳуқуқсодкунанда ё ба мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия пешниҳод манзур менамояд;
 - таҳлил ва арзёбии маълумоти омӯрӣ оид ба вазъи муқовимат ба коррупсияро анҷом медиҳад;
 - ваколатҳои дигари пешбиниамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро амалӣ менамояд.
- Ваколатҳои Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Агентии назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия бо роҳи андешидани чораҳои пешгирӣ ва ошкор кардани ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд амалӣ карда мешаванд.
- Ваколатҳои Вазорати судфиаи ва Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳи гузаронидани ҷараёниҳои зиддикоррупсионӣ дар соҳаи идоракунии ҷарбӣ ва Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.
- Ваколатҳои Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия тавассути андешидани ҷараёниҳои пешгирикунанда ва ошкорсозандаи ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд, ки ба амнияти миллий таҳдид менамоянд, амалӣ карда мешаванд.
- Ваколатҳои Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия тавассути андешидани чораҳои зарурӣ ҷиҳати пешгирӣ ва ошкор намудани ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд ҳангоми интиқоли молу маҳсулот аз сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.
- Ваколатҳои мақомоти судӣ дар самти муқовимат ба коррупсия бо тартиби пешбиниамудаи Қонуни конститусионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон", Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 10. Субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд

Субъектҳое, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд, инҳо мебошанд:

- Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- 6) Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 7) Агенти хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 8) Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 9) Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 10) Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; 11) Агенти хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 12) Хадамоти алоқаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 13) Хадамоти иҷрои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 14) Агенти назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- 15) Бонки миллии Тоҷикистон;
- 16) мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати;
- 17) мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот;
- 18) мақомоти дигари давлатӣ;
- 19) субъектҳои хоҷагидор;
- 20) ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ;
- 21) намоёндагҳои созмонҳои байналмилалӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунанд;
- 22) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ.

Моддаи 11. Ваколатҳои субъектҳои, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд

Субъектҳои, ки дар муқовимат ба коррупсия иштирок менамоянд, дар доираи ваколати худ мунтазам тарғибу ташвиқи зиддикоррупсиониро мегузаронанд, иҷрои талаботи стратегия ва барномаҳои давлатии зиддикоррупсиониро таъмин менамоянд, бо мақсади ошкор ва бартараф намудани сабабу шароитҳо ва хавфҳои коррупсионӣ таҳлили фаъолиятро анҷом медиҳанд.

Моддаи 12. Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми машваратӣ буда, бо мақсади ҳамроҳсозии фаъолияти мақомоти давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ ҷиҳати амалигардонии чораҳои муқовимат ба коррупсия аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад ва ба ӯ ҳисоботдиҳанда мебошад.

Моддаи 13. Комиссияи ҷамъиятӣ оид ба пешгирии коррупсия

1. Ҷиҳати пешгирии коррупсия дар маҳалҳо дар назди мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ комиссияи ҷамъиятӣ оид ба пешгирии коррупсия таъсис дода мешавад.
2. Низомномаи намунавии комиссияи ҷамъиятӣ оид ба пешгирии коррупсия дар назди мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ аз тарафи Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

БОБИ 3. ПЕШГИРИИ КОРРУПСИЯ

Моддаи 14. Пешгирии коррупсия ва роҳҳои амалигардонии он

Пешгирии коррупсия яке аз чораҳои муқовимат ба коррупсия буда, бо роҳҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- 1) тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ;
- 2) таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ;
- 3) таҳлили хавфҳои коррупсионӣ;
- 4) мониторинги зиддикоррупсионӣ;
- 5) экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ;
- 6) чораҳои назорати давлатии молиявӣ;
- 7) талаботи махсус нисбати довтолабони вазифаҳои давлатӣ ва шахсони барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор;
- 8) мамониат барои таъин ё интиҳоб шудан ба мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда;
- 9) қорӣ намудани маҳдудиятҳо вобаста ба иҷрои вазифаҳои мансаби давлатӣ ва мансаби ба он баробаркардашуда.

Моддаи 15. Тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ

1. Тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ чораҳои мақсадноки фаҳмондадиҳии муқовимат ба коррупсия буда, тавассути воситаҳои ахбори омма, шабакаи интернет, суҳбату вохӯриҳо бо аҳоли ва роҳҳои дигари дар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида амалӣ карда мешаванд.
2. Тарғибу ташвиқи зиддикоррупсионӣ аз тарафи субъектҳои муқовимат ба коррупсия мутабиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 16. Таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ

1. Таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ бо роҳи қорӣ намудани барномаи таълимӣ бо мақсади аз худ кардани дониш, маҳорат ва масъулият оид ба огоҳ, пешгирӣ ва ошкор намудани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, дар ҷомеа ба вучуд овардани муносибати оштинопазир бо ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд, баланд бардоштани савияи дониш ва фарҳанги ҳуқуқӣ амалӣ карда мешаванд.
2. Таълиму тарбияи зиддикоррупсионӣ мутабиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 17. Таҳлили хавфҳои коррупсионӣ

1. Таҳлили хавфҳои коррупсионӣ бо мақсади ошкор намудани сабабу шароитҳои, ки ба коррупсия мусоидат менамоянд ё метавонанд ба он замина гузоранд, ҳамчунин таҳияи тавсияҳо ҷиҳати аз байн бурдани таъсири онҳо гузаронида мешавад.
2. Тартиби гузаронидани таҳлили хавфҳои коррупсионӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Моддаи 18. Мониторинги зиддикоррупсионӣ

1. Мониторинги зиддикоррупсионӣ бо роҳи мушоҳида, санҷиш, таҳқиқ, омӯзиш, таҳлил, арзёбӣ ва пешбинии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ, омилҳои бавучудоварандаи коррупсия, инчунин татбиқи стратегия, барнома ва нақшаҳои муқовимат ба коррупсия, тадқиқоти сотсиологӣ, маълумот оид ба огоҳонидан, пешгирӣ, ошкор, бақайдгирӣ, бартараф, санҷишу тафтиш намудан ва натиҷаи баррасии ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ дар суд ва мақомоти дигари ваколатдори давлатӣ гузаронида мешавад.
2. Натиҷаи мониторинги зиддикоррупсионӣ барои баррасӣ ва андешидани чораҳо ба мақомоти дахлдори давлатӣ ва ҷамъиятӣ фиристода мешавад.

Моддаи 19. Экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ

Экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар асоси муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи экспертизаи зиддикоррупсионии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ" гузаронида мешавад.

Моддаи 20. Чораҳои назорати давлатии молиявӣ

1. Бо мақсади пешгирӣ ва ошкор намудани кирдорҳои коррупсионӣ дар вазорату идораҳо ва ташкилотҳои дигар, ки дар онҳо маблағҳои бучетӣ ва ғайрибучетӣ истифода карда мешаванд, бо роҳи гузаронидани санҷишҳои молиявӣ чораҳои назорати давлатии молиявӣ амалӣ карда мешаванд.
2. Тартиби амалӣ намудани назорати давлатии молиявиро қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 19. Талаботи нисбати докталабони мансабҳои давлатӣ ва шахсони барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор

1. Бо мақсади роҳ надодан ба суиистифода аз мақоми хизматии худ ва имкониятҳои он ба манфиатҳои шахсӣ, гурӯҳӣ ва шахсони дигар дар Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати докталабони мансабҳои давлатӣ, шахсони барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор, инчунин шахсони ба онҳо баробаркардашуда маҳдудият ва уҳдадориҳои махсус муқаррар карда мешаванд.
2. Таъин (интиҳоб) шудан ба мансаби давлати ба сифати шахсе, ки барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор шудааст ва шахси ба он баробаркардашуда маънои ихтиёран ба зимма гирифтани ин уҳдадорӣ ва маҳдудиятҳоро дорад.
3. Маҳдудият ва уҳдадориҳои нисбати шахрвандоне, ки ба сифати номзад ба мансабҳои давлатии интиҳобӣ ба қайд гирифта шудаанд, бо қонунгузорӣ дар бораи интиҳобот муқаррар карда мешаванд.
4. Докталабони мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда ҳангоми таъин (интиҳоб) шудан, шахсони барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони мансабдори давлатии ба онҳо баробаркардашуда, ҳангоми дар мансаб будан уҳдадоранд ҳар сол ба ҷойи қор ва мақомоти андозии ҷойи зист эълония дар бораи даромадҳо ва вазъии молумулкии худ пешниҳод намоянд.
5. Роҳбарони мақомоти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот ҳангоми таъин (интиҳоб) ба мансаб ва ҳангоми дар мансаб будан уҳдадоранд ҳар сол оид ба вазъии молумулкии худ ва мақомоти болоии худ ва оид ба даромад ба мақомоти андозии ҷойи зист маълумот пешниҳод намоянд.

Моддаи 22. Мамониат барои таъин ё интиҳоб шудан ба мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда

1. Шахс дар ҷунин мавридҳо наметавонад ба мансабҳои давлатӣ ё мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда таъин ё интиҳоб шавад:
 - 1) доштани доғи судӣ барои ҷиноятҳои аз беэҳтиётӣ содиркарда;
 - 2) агар барои содир кардани ҷиноятҳои қасдона маҳкум шуда бошад ё дар асосии моддаи 32 Кодекси муҳофизатии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои содир намудани ҷинояти вазнин ва махсусан вазнин аз ҷавобгарии ҷиноятӣ озод шуда бошад;
 - 3) эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳалномаи суд дар бораи маҳдуд намудани қобилияти амал ё ғайри қобили амал эътироф намудани шахс;
 - 4) надоштани таҳсилот, ихтисос ё собиқаи қории дахлдоре, ки мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъин ё интиҳоб шудан ба мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробаркардашуда ҳатмӣ мебошад;
 - 5) бевосита дар итлоат, таҳти назорат ё ҳисоботдиҳанда будани мансаби ишғолшаванда ё ишғолнамудаи ӯ ба мансабҳое, ки онро ҳешовандони ӯ ишғол кардаанд;
 - 6) дар сурати соҳиб шудан ба шаҳрвандии давлати қоричӣ ё аз даст додани шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин шахси бешаҳрванд будан, ба истиснои ҳолатҳое, ки таъин ё интиҳоби ҷунин шахсон ба хизмати давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон пешбинӣ гардида бошанд;
 - 7) мавридҳои дигаре, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст.
2. Мамониатҳое, ки дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинӣ шудаанд, ба мансабҳои ташкилоти давлатӣ ва субъектҳои хоҷагидоре, ки дар онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфро ташкил медиҳад, таътиқ карда мешавад.
3. Дар сурати қориа накардани мамониати дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинишуда, қарори ба мансаб таъин ё интиҳоб шудани шахс бо эътироз ё пешниҳоди прокурор, дастури ҳаттӣ ё пешниҳоди мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва муқориза бо қоррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ваколатдори соҳаи хизмати давлатӣ ё бо ташаббуси худӣ мақомоти қарорро қабулкарда ё мақомоти болоӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон бекор карда мешавад.

Моддаи 23. Маҳдудият вобаста ба иҷроии вазифаҳои мансаби давлатӣ ва мансаби ба он баробаркардашуда

1. Ба шахси барои иҷроии вазифаҳои мансаби давлатӣ ваколатдор ва мансаби ба он баробаркардашуда иҷроии қорҳои зерин манъ аст:
 - 1) ба фаъолияти мақомоти дигари давлатӣ, ки ба доираи ваколатҳои мансабиаш дохил нест, даҳолат намояд;
 - 2) ба қори дигари музнок машғул шавад, ба истиснои фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ;
 - 3) аз рӯи масъалаҳои вобаста ба фаъолияти мақомоти давлатие, ки дар он хизмат мекунад, бевосита тобеъ ё таҳти назорати он мақомот қарор дорад, ҳамҷун вақили шахси сеюм иштирок намояд;
 - 4) шахсан ё ба воситаи шахсони боваринок ба фаъолияти соҳибқорӣ машғул шавад;
 - 5) дар бонқҳои қоричие, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият доранд, суратҳисобҳо қушояд ва пасандозҳо дошта бошад;
 - 6) захираҳои молиявӣ, моддию техникӣ, нақлиётӣ, захираҳои дигари давлатӣ ё ҷамъиятӣ ва иттилоотӣ хизматиро ба мақсадҳои ғайрихизматӣ истифода намояд;
 - 7) аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои хизмате, ки ҳангоми амалигардонии ваколаташ анҷом додааст ё ба манфиати шахси дигар анҷом наодоаст, подош (дар намуди пул, мол, хизматрасонӣ, истироҳат, қарочоти нақлиёт ва ғайра) гирад, ба шахсони мансабдори болоӣ туҳфа диҳад ё хизмат расонад;
 - 8) аз ҳисоби шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ қоричӣ ба саёҳат ва сафарҳои дохилӣ ва қоричӣ равад, табобат ва истироҳат намояд, ба истиснои сафарҳо бо даввати ҳешовандон ва мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ё бо мувофиқаи байни мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақомоти давлатии кишварҳои қоричӣ ва созмонҳои байналмилалӣ, ки аз ҳисоби онҳо сурат мегиранд;
 - 9) супоришу дастурҳои қизбҳои сиёсӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ташкилотҳои динӣ ва субъектҳои хоҷагидорро, ки ба фаъолияти мақомоти давлатӣ дахл доранд, иҷро намояд ё мақоми хизматии худро ба манфиати онҳо истифода барад;
 - 10) барои дар матбуот, радио ва телевизион интишор ва пахш гардидани мақолаю баромадҳои дар қорабинҳои расмӣ ба сифати хизматчиӣ давлатӣ баёнкарда, ки таҳияи онҳо ба уҳдадори хизматиаш дохил мешавад, музд гирад.
2. Шахсони барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда уҳдадоранд дар муҳлати на дертар аз понздаҳ рӯзи қории пас аз ба хизмати давлатӣ дохил шудан ҳиссаи дар қармония оинномавии (шариконаи) ташкилоти тиқоратӣ доштаашонро ба шахси дигар бо ҳуқуқи идораи ба боварӣ асосёфта диҳанд.
3. Шахси барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба он баробаркардашуда туҳфаҳои ҳангоми баргузори қорабинҳои протоқолӣ, сафарҳои хизматӣ ва қорабинҳои дигари расмӣ гирифтаашро ҳамҷун молу мулки давлатӣ бояд бо санади дахлдор ба мақомоте, ки дар он фаъолият менамояд, супорад, ба истиснои армуғон ва туҳфаҳои дигари рамзӣ, ки арзиши умумии онҳо дар давомии сол аз сад нишондиҳанда барои ҳисобҳо зиёд набошад.
4. Қориа накардани маҳдудиятҳои номбурда бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба ҷавобгарӣ қашидан асос мегардад.

БОБИ 4. ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИҲОИ БА ҚОРРУНСИЯ АЛОҚАМАНД ВА ҶАВОБГАРӢ БАРОИ ОНҲО

Моддаи 24. Ҳуқуқвайронкуниҳое, ки барои қоррупсия шароит ба вуҷуд меоваранд ва ҷавобгарӣ барои онҳо

1. Ба ҳуқуқвайронкунии барои қоррупсия шароит бавуҷудоваранда кирдорҳои зерини шахси барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба он баробаркардашуда дохил мешаванд:
 - 1) истифода аз мақоми хизматии худ дар ҳалли масъалаҳое, ки ба манфиатҳои шахсӣ, ҳешовандон ё шахсони сеюм алоқаманданд;
 - 2) монеъ шудан ё даҳолати ғайриқонунӣ ба иҷроии фаъолияти мақомоти қифзи ҳуқуқ ва назоратӣ дар ҳудуди муайян ё нисбати объектҳо ва ё шахсони мушаххас;
 - 3) иштирок ба сифати намояндаи манфиатдори шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз рӯи қорҳои мақомоте, ки ин шахс дар он ҷо қор мекунад ё дар тобеияти вай қарор дорад, ё ин ки фаъолияти онҳоро назорат мекунад, аз қумла иштирок ба сифати қимоятгари ҷамъиятӣ ё намоянда (ба истиснои ҳолатҳои намояндагии қонунӣ) аз рӯи парвандаҳои қараданий, иқтисодӣ, ҷиноятӣ ва ҳуқуқвайронкунии маъмурий;
 - 4) иштирок дар қиморбозиҳои пулӣ ё қиморбозиҳои дигари қороеи ҳусусияти молумулқӣ бо шахсони мансабдори болоӣ ё тобеъ ва ё аз ягон қиҳат тобеияти хизматидошта;
 - 5) машғул шудан ба фаъолияти соҳибқорӣ, иштирок дар идоракунии фаъолияти ҷамъиятӣ хоҷагидор ё ташкилоти дигари тиқоратӣ, аз қумла дар ҳайати мақомоти идоракунии ташкилоти тиқоратӣ, ки узвият дар онҳо ёе нишон додани манфиати махсуси шахсӣ ғайриимкон аст, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - 6) узвият дар мақомоти идорақунӣ, шӯроҳои назирон ё парасторон, мақомоти дигари ташкилотҳои ғайритиқоратии қоричӣ ва воқидҳои сохтории дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолиятқунандаи онҳо, агар дар қонунгузорӣ ё шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад;
 - 7) пешбарӣ ё таъин шудан ба мансаб ба сифати шахси барои иҷроии вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба он баробаркардашуда, дар сурати мавҷуд будани мамониатҳо барои ишғол намудани ҷунин мансаб, ки дар моддаи 22 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд ва ё дидаву қониста қориа накардани маҳдудияти пешбининамудаи ҳамин Қонун доир ба хизмати яққояи ҳешовандон, дидаву қониста, ғайриқонунӣ аз мансаб озод намудан ё ба мансаби дигар гузаронидани қормандон;
 - 8) пешниҳоди бартарихи бо Қонун пешбиниқардида зимни таъин ё пешбарӣ ба хизмати давлатӣ, таҳсил, фаъолияти илмӣ ва фаъолияти дигари ба онҳо монанд;
 - 9) қориа накардани тартиби бо қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршудаи баррасии муқорачатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ба эътибор нағирифтани бартарӣ, имтиёзҳо ва навбати бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршуда ҳангоми ҳалли онҳо;

1) намудани амалҳои ғайриқонунӣ, аз ҷумла ҷиҳати ба қор қабул намудан, аз қор озод намудани шахс ва амалҳои дигаре, ки ҳуқуқу манфиатҳои шахсони дигари воқеӣ ва ҳуқуқиро ҳалалдор месозанд ва ба онҳо зарар мерасонанд.

2) Содир намудани ҳуқуқвайронкуноҳои дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинишуда аз ҷониби шахсони барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробаркардашуда, агар дар қирдори онҳо таркиби ҷиноят ё ҳуқуқвайронкунии маъмурий мавҷуд набошад, боиси ҷазои интизомӣ мегардад.

Моддаи 25. Ҳуқуқвайронкуноҳои ба коррупсия алоқаманд ва ҷавобгарӣ барои онҳо

1. Қирдорҳои зерини шахси барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба он баробаркардашуда ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд ҳисобида мешаванд:
- 1) аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ғайриқонунӣ талаб намудани иҷрои шартҳои иловагӣ, пешниҳоди ҳуҷҷатҳо ва талаботи дигари бо санадҳои ҳуқуқӣ пешбиниғардида, ба вучуд овардани монеаҳои дигари сунъӣ ва ғайриқонунӣ зимни таъин (интиҳоб) ва (ё) пешбари шудан ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ, ҷобачоғузорӣ, ҷойивазкунӣ, таҳсил, фаъолияти илмӣ ва ҳангоми амали намудани ҳуқуқу уҳдадорихо ва вазифаҳои дигари давлатӣ;
- 2) додани ваколатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти соҳибқори ва назорати фаъолияти соҳибқорӣ ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки ба ҷунин фаъолият машғуланд;
- 3) қабули подош дар шакли пул, хизматрасонӣ ва шаклҳои дигари барои фаъолияти худ аз мақомоти давлатӣ, ташкилотҳое, ки шахси мазкур дар онҳо вазифаҳои дахлдорро иҷро намекунад, инчунин аз ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ ва шахсони воқеӣ, агар бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад;
- 4) қабул қардани туҳфа ва хизматрасониҳои дигари вобаста ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ё вазифаҳои ба онҳо баробаркардашуда аз шахсони аз рӯи вазифа тобеъ, ба истиснои армуғон ва туҳфаҳои дигари рамзӣ ҳангоми баргузории қорабиниҳои протоколӣ ва расмӣи дигар, ки арзиши умумиашон дар як сол аз сад нишондиҳанда барои ҳисобҳо зиёд нест, инчунин додани ҷунин туҳфаву хизматрасониҳо ба шахси мансабдори болоӣ;
- 5) истифодаи бартарихиҳо бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбиниғардида дар гирифтани барғардонидани қредит ва қарзҳо, харидани қоғазҳои қиматнок, молу мулк, пардохти андозҳои давлатӣ ва иҷрои уҳдадорихиҳо дигар;
- 6) додани бартарӣ ё имтиёзҳои ғайриқонунӣ ё беасос ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми таҳия ва қабули қарорҳо, ҷойгиркунии фармоишоти давлатӣ ва фармоишҳои дигаре, ки аз буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд ва ё аз ҳисоби ташкилотҳои дигар, новобаста ба шакли моликияташон, тақсироти воситаҳои пулӣ ва молӣ, захираҳои энергетикӣ ва табиӣ, пардохти андозҳо, барғардонидани қарзҳо ва иҷрои уҳдадорихиҳо дигари пулӣ ва молӣ;
- 7) бе қарори мақомоти ваколатдори давлатӣ ба ҳуқуқи моликият ё ба истифодаи ташкилотҳои давлативу ғайридавлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ё шахсони воқеӣ роғгон додани захираҳои пулӣ ва молии давлатӣ;
- 8) бо мақсадҳои шахсӣ, гурӯҳӣ ва мақсадҳои дигари ғайрихизматӣ истифода намудани бино, воситаи нақлиёт ва алоқа, воситаҳои электронии алоқа ва захираҳои пулӣ ва молии давлатӣ;
- 9) ба фондҳои интиҳоботии номзадҳо ба вақили ва ҳизбҳои сиёсӣ гузаронидани захираҳои пулӣ ва молии давлатӣ;
- 10) беасос иҷро нақардани дархост, пешниҳод, амр, дастур, қарор ва санадҳои дигари дар доираи ваколаташон қабулнамудаи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, мақомоти назоратӣ ва суд;
- 11) ба манфиати шахсӣ ё гурӯҳӣ истифода намудани маълумоте, ки ҳангоми иҷрои вазифаҳои давлатӣ ба даст омадааст ва паҳнкунии ҷунин маълумот манъ аст;
- 12) даҳолати ғайриқонунӣ ба фаъолияти субъектҳои хоҷағидор, ҳалалдор қардани мустақилият ва вайронкунии ҳуқуқу манфиатҳои онҳо, ғайриқонунӣ барҳамдиҳӣ ё азнавташқилдиҳии онҳо, даҳолат ба таъин ё интиҳоб намудан ба мансаб ва ё аз мансаб озод намудани роҳбарон ва қормандони субъектҳои хоҷағидор, маҳдуд намудани рақобат дар бозори мол, иҷрои қор ва хизматрасонӣ;
- 13) ғайриқонунӣ аз ҳисоб баровардан, риоа нақардани тартиби баҳодиҳӣ, ба фуруш баровардани молу мулк, баргузор намудани музояда ва тендерҳо оид ба ҳусусиғардонии молу мулки меъёрии ҳуқуқӣ пешниҳоди онро аз ҷониби ин шахсон пешбинӣ намекунад ё рад намудани ба онҳо додани ҷунин санаду маълумот, ки бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинӣ гардидааст, ба таъхир андохтани пешниҳоди маълумот, додани маълумоти нопурра ё нодуруст, ғайриқонунӣ ба қарав гирифтани ҳуҷҷатҳои ба онҳо мансуббуда;
- 14) ғайриқонунӣ ё бо шартҳои ошқоро номувофиқ ба манфиатҳои давлат ва ташкилотҳо барои истифода ё иҷора додани воситаҳои асосӣ, замин ва ё сарватҳои дигари моддию табиӣ ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ғайриқонунӣ рад намудан ҳангоми додан ё қашида гирифтани онҳо;
- 15) пинҳон намудан аз баҳисобғирӣ, ба расмият надаровардани ҳуқуқвайронкуноҳои маъмурии ошқоршуда, ғайриқонунӣ озод намудан аз ҷавобғарии маъмурий ё доир ба ин ҳуқуқвайронкуноҳои қабул намудани қарорҳои ошқоро ба қирдори содирушуда номувофиқ, инчунин қорачӯй нақардан вобаста ба ҷуброни зарари расонидашуда;
- 16) тартиб додан, ба расмият даровардан, тасдиқ намудан ё ба қайд гирифтани санад, аҳд, шартнома, эълония ва ҳуҷҷатҳои аввалияи муҳосибавӣ ҷиҳати қариду фуруш, туҳфа қардан, иваз намудан, қарав, иҷора, ҳусусиғардонӣ, аз ҳисоб баровардан ва аҳдҳои дигар оид ба ихтиёрдорӣ, истифода ва интиқоли молу мулк, иҷрои қор ва хизматрасонӣ, ки дар онҳо нарх, миқдор, ҳаҷм, соли истеҳсол ва нишондиҳандаҳои дигари молу мулк, иҷрои қор ва хизматрасонӣ таҳриф қарда шуда, ба ин восита ба манфиатҳои давлат, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ зарар расонида шудааст;
- 17) ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар татбиқи дар татбиқи ҳуқуқу манфиатҳо ва уҳдадорихиҳо қонуниашон ба вучуд овардани монеаҳои сунъӣ, аз онҳо талаб қардани ҳуҷҷат ва маълумоте, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешниҳоди онро аз ҷониби ин шахсон пешбинӣ намекунад ё рад намудани ба онҳо додани ҷунин санаду маълумот, ки бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинӣ гардидааст, ба таъхир андохтани пешниҳоди маълумот, додани маълумоти нопурра ё нодуруст, ғайриқонунӣ ба қарав гирифтани ҳуҷҷатҳои ба онҳо мансуббуда;
- 18) ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқ пешниҳод нақардани ҳабару маълумоти мавҷуда оид ба ҳуқуқвайронкуноҳои маъмурии ба коррупсия алоқаманд ё ҷиноятҳои ҳусусияти коррупсионидошта, ба истиснои ҳолатҳое, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст;
- 19) ба мақомоти барои баррасӣ ва қабули қарор ваколатдор пешниҳод нақардан ё сари вақт пешниҳод нақардани санад ва маводи тафтишу санҷиш, ки дар онҳо оид ба ҳуқуқвайронкуноҳои маълумот мавҷуд аст, сарфи назар аз натиҷаи онҳо;
- 20) иҷро нақардани қорабиниҳои барномаҳои давлатии зиддикоррупсионӣ ва нақшаи татбиқи онҳо;
- 21) ҳуқуқвайронкуноҳои дигаре, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқвайронкуноҳои ба коррупсия алоқаманд эътироф қарда шудаанд.
2. Ҷавобғарӣ барои содир қардани ҳуқуқвайронкуноҳои ба коррупсия алоқаманд аз рӯи ҳусусият ва дараҷаи ба ҷомеа ҳавфнокиашон бо қонунгузории меҳнат, қараданий, маъмурий ва ҷиноятӣ муайян қарда мешавад.

Моддаи 26. Ҷавобғарӣ барои ҳуқуқвайронкуноҳои алоҳидаи ба коррупсия алоқаманд

1. Барои ба шахсони мансабдори давлатии барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда пешниҳод намудани неъматҳои моддиву ғайримоддӣ, хизматрасонӣ ва фоида гирифтани ҷиҳати моил қардани онҳо ба қирдори (ҳаракат ё беҳаракатии) муайян ба манфиати пешниҳодқунандаи ин неъмату хизматрасониҳо ё шахсони дигар мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобғарӣ муайян қарда мешавад.
2. Агар нисбати шахсоне, ки неъматҳои моддиву ғайримоддӣ, хизматрасонӣ ва фоида ро ба шахсони мансабдори давлатии барои иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда мутобиқи қисми 1 моддаи мазкур додаанд, тамаъҷӯй қой дошта бошад ва дар ин бора ихтиёран ба субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматқунанда ҳабар дода бошанд, онҳо аз ҷавобғарӣ озод қарда мешаванд.
3. Барои сарқашии бадақсодонаи шахси барои пешбурди баҳисобғирии муҳосибавӣ ваколатдор ё роҳбари ташкилот аз амалиёти молиявӣ хоҷағидорӣ, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ қардаанд, ба расмият даровардан ё ба ҳуҷҷатҳои ҳисоботи молиявӣ, муҳосиботӣ ва оморий даровардани маълумоти таҳрифшуда оид ба фаъолият ё амалиёти молиявӣ хоҷағидорӣ, инчунин нобуд қардани ҳуҷҷатҳои молиявӣ ва ҳуҷҷатҳои дигари баҳисобғирӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобғарӣ муайян қарда мешавад.

Моддаи 27. Қафолати дахлнопазирии шахсе, ки дар муқовимат ба коррупсия мусоидат менамояд

1. Шахсе, ки дар бораи ҳуқуқвайронкуноҳои ба коррупсия алоқаманд ба мақомоти ваколатдори давлатӣ ҳабар додааст ё бо тарзи дигар дар муқовимат ба коррупсия мусоидат намудааст, таҳти ҳимояи давлат қарор дорад.
2. Иттилоот дар бораи шахсе, ки дар муқовимат ба коррупсия мусоидат намудааст, сирри давлатӣ буда, дар ҳолати зарурӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод қарда мешавад. Ошқор намудани ин сир боиси ҷавобғарии бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда мегардад.
3. Ҳимояи давлатии шахсе, ки дар бораи ҳуқуқвайронкуноҳои ба коррупсия алоқаманд ба мақомоти ваколатдори давлатӣ ҳабар додааст ё бо тарзи дигар дар муқовимат ба коррупсия мусоидат намудааст, мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҳимояи давлатии иштирокиёни муруфиаи судии ҷиноятӣ" таъмин қарда мешавад.

Моддаи 28. Ошқор ва бартарарф намудани сабаб ва шароитҳои барои содир қардани ҳуқуқвайронкуноҳои коррупсионӣ мусоидатқунанда

Субъектҳои бевосита ба коррупсия муқовиматқунанда мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон уҳдадоранд ҳангоми баррасии парвандаҳо оид ба ҳуқуқвайронкуноҳои коррупсионӣ сабаб ва шароитҳои барои содир қардани ҳуқуқвайронкуноҳои коррупсионӣ мусоидатқунандаро ошқор қарда, ҷиҳати бартарарф намудани онҳо қораҳои дахлдор андашанд.

Моддаи 29. Қабули қарори дастаҷамъонаи ҳусусияти коррупсионидошта ва ҷавобғарӣ барои он

Барои қабули қарори ҳусусияти коррупсионидошта, ки дастаҷамъона қабул қарда шудааст, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобғарӣ муайян қарда мешавад.

Моддаи 30. Тартиби баҳисобгирии ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд

Ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб гирифта мешаванд.

БОБИ 5. БАРТАРАФ НАМУДАНИ ОҚИБАТҲОИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИҲОИ БА КОРРУПСИЯ АЛОҚАМАНД

Моддаи 31. Ситонидани молу мулки ғайриқонунӣ гирифташуда ё арзиши хизматрасонии ғайриқонунӣ

Молу мулк ва арзиши хизматрасониҳои дар натиҷаи ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд бадастовардашуда мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мусодира карда мешаванд ва ё ба фоидаи давлат ё шахсе, ки аз ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд зарар дидааст, ситонида мешаванд.

Моддаи 32. Безътибор донистани санадҳои ба коррупсия алоқаманд

Санадҳои дар натиҷаи ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд қабулгардида мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ташаббуси ҳуди мақомот ё бо ҳуҷҷатҳои мавриди эътиноии прокурорӣ, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, мақомоти дигари ваколатдори давлатӣ аз ҷониби мақомоти барои қабули он ваколатдор ё мақомоти болоӣ ва ё аз тарафи суд безътибор дониста мешаванд.

БОБИ 6. ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР САМТИ МУҚОВИМАТ БА КОРРУПСИЯ

Моддаи 33. Ҳамкории байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба коррупсия

Ҳамкории байналмилалӣ дар самти муқовимат ба коррупсия дар асоси принципҳои ҳамкорӣ мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон бо мақсадҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- муайян кардани шахсоне, ки дар содир намудани ҷиноятҳои коррупсионӣ гумонбар (айбдоршаванда) дониста шудаанд, ҷойи будубоши онҳо, ҳамчунин ҷойи будубоши шахсони дигаре, ки бо ҷунин ҷиноятҳо алоқаманданд;
- пешниҳод намудани ашё ё намунаи онҳо барои гузаронидани тадқиқот ё экспертизаи судӣ дар ҳолатҳои зарурӣ;
- мубодилаи маълумот доир ба масъалаҳои муқовимат ба коррупсия;
- муайян намудани молу мулки дар натиҷаи ҷиноятҳои коррупсионӣ бадастовардашуда ва баргардонидани онҳо;
- ҷамоҳангсозии фаъолият оид ба муқовимат ба коррупсия ва бартараф намудани оқибатҳои ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд.

БОБИ 7. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ